

býti jeho členem, nevystoupil však ze smlouvy, nepřestal být smluvní stranou. Jest proto na ni vázán. Smlouva byla vypovězena svazu kovo-průmyslníků, nikoliv žalovanému. Výpověď neúčinkovala právně proti němu, poněvadž ze svazu vystoupil, přestal být jejím členem. Na tom nemůže ničeho změnit ustanovení čl. XVI. smlouvy, že stačí, směřuje-li výpověď proti jedné z organizací. Jde tu toliko o předpis formální, upravující způsob vypovídání. Že jde o výpověď normální povahy, plyne z cit. čl. XVI., kde se mluví o prodloužení smlouvy, nebyla-li vypovězena. Vystoupením ze svazu pominulo zmocnění, udělené svazu, nemohla tedy výpověď, daná svazu, účinkovat vůči žalovanému. Vystoupení ze svazu se stalo po uděleném povolení. Jde tu tedy toliko o skutečnost vystoupení ze svazu. Tato skutečnost nemůže mít vlivu na vázanost k podmět smluvnímu. Výpověď neúčinkovala vůči žalovanému, on jest vázán smlouvou, jemu nevypovězenou. Co je v tomto případě právem, dlužno řešiti dle zákona, jenž jest pro právní posouzení věci jedině rozhodným.

Čís. 1869.

Lhůtu § 158 obč. zák. jest počítati ode dne, kdy manžel zvěděl o narození dítěte, nikoliv ode dne, kdy pojal podezření, že dítě není jeho.

(Rozh. ze dne 26. září 1922. Rv I 598/22.)

Žalobce odešel 1. února 1915 na vojnu a vrátil se poprvé na dovolenou 10. června 1916. V březnu 1917 sdělila mu manželka, že porodila 10. března dítě. Vrátil se v říjnu 1920 z vojny, zjistil žalobce, že dítě se narodilo již 21. listopadu 1916, načež v prosinci 1920 zadal žalobu o oduznání manželského původu dítěte. Procesní soud první instance žalobě vyhověl a uvedl co do včasnosti žaloby v důvodech: Soud má za to, že žaloba byla podána v čas. Stanoví totiž § 158 obč. zák. ve znění § 6 novely, že žalobu dlužno podati do tří měsíců, co manžel se dozvěděl, že manželka dítě porodila; k tomu jest zajisté potřebí, by dozvěděl se též správný den narození dítěte, aby tak posouditi mohl, zda dítě bylo neb nebylo jím zplozeno. Oznamila-li tedy matka dítěte žalobci, že dítě narodilo se teprve dne 10. března 1917, neměl žalobce příčiny, jí nedůvěřovati, a vzhledem k tomuto dni narození nemohl žalobu o oduznání manželského původu dítěte podati; vždyť sám doznává, že právě 9 měsíců před tím byl doma na dovolené. Když pak teprve koncem října 1920 vznikly v něm odůvodněné pochybnosti o původu dítěte, a teprve tehdy zvěděl správně den jeho narození, mohl teprve tehdy žalobní nárok uplatňovati a od této doby dlužno též čítati tříměsíční lhůtu § 158 obč. zák. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Soud první, ač žaloba byla podána teprve po 3 letech, co manželka žalobci sdělila, že děčko porodila, je toho názoru, že je v čas podána, poněvadž mu manželka zatajila správný den narození děčka a žalobce teprve koncem října 1920 správný den narození zvěděl. S názorem tím však odvolací soud nemůže souhlasiti. Dle ustanovení § 158 obč. zák. musí manžel odporovati manželskému původu děčka do 3 měsíců, co se dozvěděl, že žena jeho porodila dítě v době zákonné. Zákon předpokládá, že je manžel od

okamžiku, kdy byl o narození děčka zpraven, s to, by podal žalobu na odůvodnění manželského původu, tedy, aby sdělení o narození děčka bylo určité a spolehlivé. Zákon však nepožaduje, aby manželé také sdělení o době narození děčka bylo učiněno, neb aby, učiní-li se takové sdělení, bylo správným a spolehlivým, ježto zákon výslovně mluví jen o »zpravení o narození děčka«. Byl-li žalobce manželkou již v březnu 1917 zpraven o tom, že děčko porodila, a tato zpráva o narození také pravdivou byla, bylo nutno podati žalobu do tří měsíců po obdržení této zprávy. I kdyby se však za to mělo, že žalobce, jsa domova vzdálen, nemohl se o pravdivost této zprávy přesvědčiti, tu z výpovědi Amalie M-ové, jako svědkyně soudem dožádaným slyšené, vyplývá, že žalobce v červenci 1917 byl doma, a dítě také viděl, tak že o narození děčka pochybností mít nemohl, slušelo žalobu podati do 3 měsíců od této doby počínajíc. Poněvadž však žaloba byla podána teprve 2. prosince 1920, musí býti pokládána za opožděnou. Žalobce omlouvá toto opožděné podání žaloby tím, že mu manželka zúmyslně udala nesprávný den narození děčka za tím účelem, aby tím nemanželský jeho původ zatajila, ale okolnost ta pro posouzení včasnosti podané žaloby je nerozhodna, neboť bylo povinností manžela, by, jakmile zvěděl o narození děčka, sám bezpečně si zjistil, kdy děčko se narodilo. A k tomu mohl mít již roku 1916 dostatečný důvod. Poněvadž žalobce dítě, kdyby se bylo narodilo v tu dobu, jak manželka mu sdělila, totiž 10. března 1917, pokládal za manželské, navzděčuje to tomu, že s manželkou svou počátkem června 1916, kdy na dovolené u ní dlel, tělesně obcoval. V této době byla manželka ve čtvrtém měsíci těhotnou. Z její výpovědi dále plyne, že mu v prosinci 1916 sdělila, že je těhotnou a že manžel v tomto měsíci doma byl. V té době bylo již děčko narozeno, manželka byla asi měsíc po porodu. Dle jejího udání manželé a dle jeho názoru měla býti manželka následkem tělesného obcování s ním počátkem měsíce června 1916 v sedmém nebo osmém měsíci těhotenství. Stav ten byl by přece musil žalobce poznati a nelze proto důvěřovati seznání jeho, že neměl příčiny pochybovati o správnosti dne narození děčka, jemu manželkou sděleného. Dospěl proto soud odvolací k náhledu, že tříměsíční lhůta k odporování manželskému původu již v roce 1917 uplynula a že žaloba, podaná v roce 1920, jest opožděnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce uvádí jako dovolací důvod nesprávné posouzení věci po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Uvádí, že zákon v § 158 obč. zák. předpokládá, že zpráva o narození dítěte byla určitá a spolehlivá; dovozuje-li však napadený rozsudek, že zákon nepožaduje, aby manželé též doba narození dítěte správně byla sdělena, mluvě jen o zpravení o narození dítěte, jest prý tento závěr nesprávným výkladem zákona, příčím se vykládacímu pravidlu § 6 obč. zák. a vůbec pojmu práva. Oznámení manželčino, že porodila 10. března 1917 žalobci dceru, nebylo pravdivé co do dne narození dítěte a pravý stav věci byl tedy žalobci zatajen. Žalobce prý neměl příčiny pochybovati o správnosti tohoto manželčina sdělení a neměl dle zákona povinnosti, aby, zvědév o narození dítěte, sám zjistil bezpečně den jeho narození. Klamná zpráva ženina udržovala ža-

lobce co do dne narození dítěte v omylu až do října 1920, kdy se pravý stav věci dověděl, takže teprv od této doby byl s to, žalobou odporovati manželskému původu dítěte. Než těmto vývodům nelze přisvědčiti. Manželskému původu dítěte, manželkou v zákonném čase zrozeného, může manžel odporovati nejpozději ve třech měsících po nabytí o tom vědomosti. Zákon neuvádí náležitosti této zprávy. Pokud jde o včasnost žaloby záleží tedy na tom, kdy žalobce nabyl zprávy o tom, že dítě přišlo na svět. Zpráva ta ho došla v březnu 1917, kdy mu manželka psala, že porodila dceru (dle zprávy dne 10. března 1917, ve skutečnosti však dne 25. listopadu 1916). Tříměsíční lhůta § 158 obč. zák. začala tedy dnem, kdy manžel zvěděl o narození dítěte, a zajisté nejpozději při jeho návratu z vojenské služby v roce 1917. Nelze přihlížeti k tomu, kdy pojal podezření, že dítě není jeho. Byla proto žaloba, podaná teprv dne 2. prosince 1920, tedy teprve po více než 3 letech opožděna, což má v zápětí, že dítě jest s konečnou platností považovati za manželské. Názor odvolacího soudu nepřičí se vykládacímu pravidlu § 6 obč. zák., ježto zřejmý úmysl zákonodárcův, chrániti právo dítěte na manželský původ, nesl se k tomu, by nejistota o manželském původu dítěte trvala dobu co nejkratší.

Čís. 1870.

Inventuru pozůstalosti jest předsevzítí přes to, že není dosud rozhodnut spor, na nějž byly strany dle § 125 nesp. říz. poukázány, jen když se některý z dědiců přihlásil s dobrodiním inventáře.

(Rozh. ze dne 26. září 1922, R II 369/22.)

K pozůstalosti po Marii Š-ové přihlásili se dědicové ze zákona podmíněčně, dědička ze závěti bezpodmínečně. Pozůstalostní soud poukázal ony na pořad práva a zamítl jejich návrh, by provedena byla inventura pozůstalosti. Rekursní soud zrušil v tomto směru napadené usnesení a uložil prvému soudu, by bezodkladně sepsal inventář pozůstalosti. **Důvody:** Pokud recurs brojí proti výroku napadeného usnesení, že inventář se sepíše až po skončeném sporu, po případě ihned, jakmile navrhovatelé prohlásí, by se tak stalo na jejich útraty, nelze tento výrok srovnati s předpisem § 807 obč. zák. a třeba vývodům rekursu přiznati oprávnění. Z ustanovení § 807 obč. zák. nelze dovozovati, že tento zákonný předpis nemá platnost pro dědické přihlášky, jež si vzájemně odporují. Naopak účel zřízení inventáře, jak plyne z ustanovení § 97 a násl. nesp. říz., nasvědčuje požadavku, by zejména v oněch případech, kde odporující si přihlášky dědické byly podány a soudem přijaty a kdy bude nutno provéstí spor o tom, která se stran je dědicem, byl zůstavitelův majetek sepsáním inventáře spolehlivě zjištěn. V tomto případě měl inventář prvním soudem býti zřízen také z toho důvodu, že byl učiněn návrh zákonnými dědici, kteří se k pozůstalosti přihlásili s dobrodiním inventáře a zákon v § 802 obč. zák. a § 92 nesp. říz. v takovém případě zřízení inventáře přímo nařizuje; byly tu však krom toho podány dědické přihlášky nezl. dědici, těšícími se ochraně soudu poručenského a opatrovnického.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.